

Yeşaya, elli üçüncü bölüm

- I. Yahuda'yla ilgili peygamberlikler (1-12)
- II. Uluslarla ilgili peygamberlikler (13-27)
- III. Efraim ve Yahuda'yla ilgili uyarıcı önbildirimler (28-35)
- IV. Tarihsel parantez: Sanherib'in saldırıları ve Hizkiya'nın hastalığı (36-39)
- V. Tanrı'nın yüceliği ve görkemi (40-48)
- VI. Rabbin acı çeken Uşağı (49-57)**
  - A. Tanrı'yı bekleyenler utandırılmayacaktır (49).
  - B. Tanrı'nın adına güvenilsin (50).
  - C. İsrail'e yönelik vaatler yinelenir (51).
  - Ç. «Uyan, ey Sion!» (52).
  - D. Boğazlanan Kuzu tanıtılır (53).**
    - 1. Dünyanın günahını Yüklenen hor görüldü, O'na kötü davranıldı (53:1-9).
    - 2. Tanrı'nın istemi Kuzu'nun aracılığıyla ilerler (53:10-12).
      - a. Günahlılar bağışlanır, doğruluk giyinir.
      - b. İsa Mesih yüceltilir.

Yeşaya'nın 53. bölümü, Eski Antlaşma'nın «en kutsal yeri» olarak adlandırılabilir. Yeşaya'nın bu bölümdeki amacı şu gerçekleri bildirmektir:

1. Mesih acı çekecekti (1. Petrus 1:11; 5:1).
  - a. Bu bölüme dek Yeşaya daha çok Mesih'in görkemini vurgulamıştı (9:7; 11:2-4; 42:1,4,6).
  - b. Bu bölümde dünyada geçireceği günlerde Mesih'in «acıları tanımış adam» olarak bilineceğini açıkladı.
  - c. Yeşaya'dan önce yazılmış olan Mezmurlar da (Mezmur 2; 22; 31; 40; 49 v.s.) Mesih'in çekeceği acılara tanıklık etmişti.
2. Çekeceği acılar başkaları uğruna olacaktı.
  - a. Mesih'in başkalarının günah borcunu ödeyemediği ileri sürülür. «Her koyun kendi bacağından asılır» denir. Ne var ki, ademoğlu çektiği kederin bir çoğunu başkaları uğruna çeker. Örnekler boldur: Anne babalar hasta çocuklarının sağlığa kavuşması için uykusuz geceler geçirir, doktorlara bir sürü para öderler; bir asker komutanını korumak için kendini tehlikeye atar; bir baba oğlunun borcunu ödemek için saatler boyunca çalışır, v.s. Başkalarının yükünü yüklenmek insanlar arasında yabancı bir kavram değildir.
  - b. Başkasının yükünü yüklenen kişi, kendi sırtının ağıryacağını bilir. Kış gününde mantosunu başkasına veren, kendinin üşüyeceğini bilerek bu özveride bulunur. Mesih'in başkaları için acı çekeceği yedi kez yinelenir (53:4-12).
3. Mesih'in acılarının özel amacı, kurtulmalık olarak ölümüyle günahın bağışını sağlamaktır. Yalnız İsa Mesih kurtulmalık olabilirdi, çünkü:
  - a. Günahlı insanlar arasında günahattan hiçbir kurtarıcı bulunmaz (Mezmur 49:7,8).
  - b. Yalnızca günahsız olan İsa Mesih, başkalarını günahattan kurtarabilir (Haberciler'in İşleri 4:12).
  - c. Yalnızca Kendisi için Tanrı önüne çıkan bir aracıya gereksinimi olmayan İsa Mesih, Tanrı'yla insanlar arasında aracılık yapabilir.
  - ç. Günah, Tanrı'nın hafife alacağı, göz yumacağı, bir karşılık olmadan kolay bağışlayacağı insansal zayıflık ya da hastalık v.b. değildir. Günah, kutsal Tanrı'ya karşı başkaldırmaktır. Bu günaha adaletli, Tanrı'nın kutsallığına uygun bir çare bulunmalıydı (Romalılar 3:24-26; 1. Petrus 2:24-25; 1. Yuhanna 2:2). Örneğin,
    - 1). Günahlı insan yargılanmalıdır.
Çare: İsa Mesih, günahlının tüm günahının yargısını yükledi (1. Petrus 2:21-24; 3:18).
    - 2). Günahlı insan Tanrı'nın huzuruna çıkamaz.
Çare: İsa Mesih'i Kurtarıcısı olarak kabul eden kişi artık günahlı olarak yargılanmaz, İsa Mesih'in doğruluğunu giyinmiştir (61:10; 64:6; 1. Korintliler 1:30; Vahiy 16:14; Tekvin 3:7,21).

Aben Ezra'nın günlerine dek (yaklaşık İ.S. 1150 yılında) bütün Yahudiler bu bölümün Mesih'i anlattığını kabul ediyorlardı. O tarihten sonra birçok Yahudi bu peygamberliğin Yeremya'yı, Yoşiya'yı (1. Krallar 13:2; 2. Krallar 22:1-2; 23:16-30) ya da İsrail halkını anlattığını düşünmeye başladılar. Ne var ki, İncil bu bölümün İsa Mesih'i açıkladığını doğrular (Matta 8:17; Markos 15:28; Luka 22:37; Yuhanna 12:37,38; Haberciler'in İşleri 8:32,33; Romalılar 10:16; 1. Petrus 2:24,25).

53:1 haberimiz: İbranice'de «haber», «bizim tarafımızdan duyulmuş olan» demektir. Özel kullanılışında «vahiy» demektir (28:9,19; Yeremya 49:14).

Mesih'in ezilişini ve yüceliğini anlatan 53. bölüm 52:13 ayetinden de başlayabilirdi. Bu bildiri, Yeşaya'nın düşlerinin bir ürünü değildir. Mesih'le ilgili ayrıntılar o denli incedir ki, rastlantı olamaz. Hiçbir hileci kendi yaşamında yer alacak olayları bu peygamberliğe uyduramazdı. Bu parça, 700 yıl önce Mesih'in günahlılar için öleceğini açıkça tanımlar.

Yeni Antlaşma'da bu bölümden söz edilişi şunu gösterir:

1. Bu bölüm Mesih'e ilişkin bir parça olarak tanınıyordu (Matta 8:16,17; Markos 15:28; Luka 22:37; Yuhanna 12:36-38; Haberciler'in İşleri 8:28-35; Romalılar 10:16; 1. Petrus 2:21-25).
2. Aktarmalardan başka İncil'de bu bölümü imleyen parçalar da, Yeşaya 53. bölümünün Mesih'le ilgili olduğunu gösterir. Bu bölümün Mesih'i açıklamış oluşu, o denli geniş çapta kabul olunmuştu ki, alıntılarının kaynağını belirtmeye bile gerek duyulmuyordu; yalnızca bir cümleyi anmak yeterli sayılırdı (Markos 9:12; Romalılar 4:25; 5:1; 1. Korintliler 15:3; 2. Korintliler 5:21; 1. Petrus 1:19; 2:21-25; 1. Yuhanna 3:5).

Bu parçanın güvenilirliğine kuşku yoktur, çünkü

1. Yahudiler aşağılanan bir Mesih'i temsil etmek istemezlerdi. Yahudiler, görkemle gelen, düşmanlarını yenen bir Mesih'i anlatmaktan yorulmazlardı. Mesih'in düşmanları tarafından öldürülmesi onların hiç tasarılarına uymazdı. Bu nedenle Tanrı'nın Vahiysi olmadan Yahudiler, Mesih'in aşağılanmasını kaleme almazlardı. Üstelik, Yahudiler bu bölümün sertliğini şöyle yumuşatmaya uğraştılar:
  - a. Kimisi, bu bölümün iki Mesih'ten söz ettiğini ileri sürdü -- eziyet gören bir Mesih, Ben Yusuf ve zaferde gelen başka bir Mesih, Ben Davut.
  - b. Başkası da, Mesih'in şu kişilerden biri olduğunu ileri sürer:
    - 1). Kral Hizkiya
    - 2). Yeşaya, Yeremya ya da toplam olarak tüm peygamberler (Matta 16:13,14)
    - 3). Ya Babil'de ya da bugünlerde çeşitli ülkelerde ezilen Yahudi halkı
  - c. Günümüzde kimi Yahudiler, Mesih'in şimdi dünyada bulunduğunu ama İsraililer'in günahı yüzünden kendini gösteremediğini savunur.
2. Mesih inanlılarının bu bölümü sonradan İsa Mesih'e uydurdukları ileri sürülecek olsa da, Yahudiler Kutsal Yazı'nın bozulmasına olanak tanımazlardı. İsraililer, Tanrı Sözü'nü güvenilirlikle korudular.
3. İsa Mesih'in kişiliği, öğretisi ve yaşamı önceden bildiren koşullara bütünüyle uydu.
4. Doğa ve ölüm üzerinde sergilediği güç, İsa'nın Mesih olduğunu kanıtlar (Matta 8:26-27; Yuhanna 11:25,40-44).
5. Ayrıca İsa Mesih'in bir günahlıyı günahın yargısından ve gücünden kurtarması O'nun Mesih olduğunu kanıtlar (Romalılar 6:4-14,17-23).

Bu bölüm ne İsrail'in bir kralından, ne bir peygamberden, ne de bir halktan söz eder. Acı çektiği anlatılan kişi, bir bireydir. Gönüllü ve suçsuz olarak, sabırla ve dayanıklılıkla halkına eksiksiz doğruluk sağlamak amacıyla karşılaştığı baskıya boyun eğdi. Bu nitelikler İsa Mesih'ten başka kimseye uygulanamaz (53:4-6,9,11).

Yeşaya Mesih'in acılarını geçmiş zamanda (53:1-10) ve yüceltilmesini gelecek zamanda (52:13-15; 53:11,12) anlatır. Yeşaya, Mesih İsa'nın acıları çekmesini ve yücelmesini bildirirken, onlardan bu iki olayın arasında duruyormuş gibi söz etti. Her iki olayın da gelecekte tamamlanacağını bildirdi. Ne var ki, önce tamamlanacak olan Mesih İsa'nın acılarını geçmiş zamanda, sonradan

gerçekleşecek olan yücelmesini gelecek zamanda anlattı. Geçmiş ve gelecek zamanları kullanan anlatımıyla Yeşaya, bu iki olay arasında geçecek zamanı vurguladı.

haberimize kim inandı: Mesih İsa'nın alçaltılmasını duyanlar, O'nun Mesih olduğuna zor inanırdı (49:4; Markos 6:6; 9:19; Luka 23:35,39). İsa Mesih bu dünyada yaşarken insan bedenine o denli sığınmış ki, mucizeleri yapmasına karşın O'nu Tanrı olarak görmek çoğu insanların algılama yeteneklerinin ötesinde kaldı (Yuhanna 12:38,39; Romalılar 10:16).

Tanrı'nın bildirileri çoğunlukla hoş karşılanmaz. O'nun söylediklerini dinlemeye ve dediğini uygulamaya hazır olan kişiler genellikle tek elin parmakları kadardır. Neden?

1. Birçok insan kuşkucudur. Doğa dışında başka bir ortam, bir alan olduğuna inanmaz. Doğaüstü olguları çürütmeye uğraşır. Doğaüstü olaylar için insansal mantığa uyan ve doğal bir neden arar. Tanrı bildirisine inanmamakta kendini haklı görür.
2. Birçok kişi yaşamlarını kendi denetimi altında tutmak ister. Tanrı'nın buyruklarıyla, bildirileriyle işe karışmasını istemez. Tanrı'ya karşı direndikleri gibi Tanrı'nın haberini bildirenlere karşı da direnirler.
3. Ademoğlu gururludur. Tanrı'nın bildirisini kabul etmek kişinin gururunu kırmasını ve kendini Tanrı'nın yetkisi altına koymasını gerektirir.

Yeşaya, çoğunlukla Tanrı'nın bildirilerine inanmayanlara konuştuğu kanısındaydı (28:9-15; 29:10-15; 30:9-11; 42:23). Ne var ki, iki nedene dayanarak Yahudiler'in verilen bu bildiriye kavrayabilmeleri gerektiğini vurguladı:

1. Haber verildi.
Peygamberler Mesih'le ilgili o denli ayrıntılı bildiriler iletmışlerdi ki, Yahudiler'in O'nu tanımaları kolay olmalıydı.
2. Yahve'nin kolu Mesih'te görünüyordu (Yuhanna 14:7).
Mesih'in Tanrısal gücü ve bilgeliği anlamak isteyen için açıkça görünüyordu. Üstelik İsa Mesih bu gerçeği anlayacak bir biçimde bildirdi (Yuhanna 8:42).

Rabbin bazusu: «Rab bütün ulusların gözü önünde kutsal kolunu sıvadı» (52:10). Ne var ki, Tanrı'nın kolunu görmek için iman gerekir. Birçokları Koreş'in yengilerinde ve onun Yahudiler'i Kenan bölgesine geri gönderme kararında Tanrı'nın kolunu göremeyeceklerdi. İmansızlık, Tanrı'nın olayları belirgin bir biçimde olumlu bir yöne çevirmesini yalnız uğurlu bir rastlantı olarak yorumlar.

Rabbin kolu, O'nun tasarını yerine getiren gücünü simgeler. Gücünü günahlıları bağışlamak (Romalılar 1:16; 1. Korintliler 1:18) ve kayrasını insanlara iletmek için gösterdi (40:10,11). Tarih boyunca insanlar, Tanrı gücüne hayran kalarak açgözlülükle ondan yararlanmak istediler. Öyleleri için Tanrı'nın gücü, Kendisinden çok önemlidir. Tanrı'ya değil, gücüne göz dikmeleri, onların ruhsal anlayışlarını söndürür. İsa Mesih de «önlerinde bunca belirtiler yapmış olmasına karşın, O'na iman etmediler» (Yuhanna 12:37-38). Tanrı gücü, O'nun Sözü'ne uygular ve O'nu onaylar. Birçokları, O'nun gücünün Sözü'nde bildirilen kutsal ilkelerle çelişkili olmadığını unuttur. «Kendisini yadsıması olanak dışıdır» (2. Timoteos 2:13).

53:2 onun önünde: «Yahve'nin önünde», «O'nun koruyucu, destekleyeci, geliştirici bakımı altında» demektir (Luka 2:40,52).

körpe fidan ... kök sürgünü gibi: Bu ayetin ilk kısmı Mesih İsa'nın çocukluğunu, son kısmı büyüklüğünü anlatır (11:1,10, Vahiy 5:5). Davut'un krallığı kütük gibi yere yıkıldı. İsa Mesih o yıkılmış ağaç gövdesinden yeni yetişen yaşandı. Davut'un soyu için verilen vaatlerin yerine geleceğine ilişkin ümitti.

kurak yerden: «Kurak yer» söznünün anlamı şunlar olabilir:

1. Yahudiler Mesih'in görkemli gelişini bekliyorlardı. Davut'un soyundan olacaktı. O soy için «sana dünyada olan büyüklerin adı gibi büyük bir ad yapacağım» denildi (2. Samuel 7:9). Ne var ki, İsa Mesih'in doğduğu günlerde Davut'un soyu çökmüş bir durumdaydı.
2. İsa Mesih'in üvey babası, konumu yüksek olmayan bir marangozdu.
3. Büyüdüğü köyden gelenlerden iyi bir şey beklenmezdi (Yuhanna 1:46).
4. Meryem bakire olduğu için «kurak yer» sayılabilir.
5. Mesih İsa'nın doğduğu ortamda ruhsal kuraklık egemenlik sürüyordu (Yuhanna 1:10,11).

ne biçimi ne de güzelliği vardı: Musa güzel bir bebektir (Haberciler'in İşleri 7:20; İbraniler 11:23). Davut'un da «gözleri güzel ve bakılışı hoştu» (1. Samuel 16:12). Ama İsa Mesih'in çekiciliği bedensel değil, ruhsaldı.

1. Özyapısının çekiciliği
  - a. Denemelerde ve saldırılarda gösterdiği sabır, onur, soğukkanlılık (tasasızlık) (Yuhanna 8:13-59)
  - b. Küçüklere ve güçsüzlere gösterdiği sevecenlik (Matta 19:13-15)
  - c. Saygınlığı ve dayanağı olmayanlara gösterdiği ilgi (Yuhanna 8:1-11)
  - ç. O'nu düşmanca karşılayanlara gösterdiği bağışlayıcılığı (Luka 23:34)
  - d. Lekesiz yaşamı (Yuhanna 14:30; 2. Korintliler 5:21; İbraniler 4:15; 7:26; 1. Petrus 1:19; 2:22; 1. Yuhanna 3:5)
2. Öğretisinin çekiciliği
  - a. Günahattan bağış (Efesliler 1:7; Koloseliler 1:14)
  - b. Gündelik yaşamda günaha kölelikten özgürlük (Yuhanna 8:32-34,36)
  - c. Gündelik yaşamda Tanrı'yı hoşnut eden eylemlerle elde edilen ürün (Koloseliler 1:9,10)
  - ç. Gündelik yaşamda Tanrı'nın yoldaşlığı (Matta 28:20; İbraniler 13:5-6)
  - d. Kutsal Tanrı'yla sonsuz ilişki (Romalılar 8:38,39)
  - e. Bedensel ölümden hemen sonra varılan cennet (2. Korintliler 5:1-8; Filipililer 1:21-23)

İsa Mesih'in kutsal niteliklerinin değerini yalnız ruhsal açıdan yetkin kişiler kavrayabilir. Mesih'i inceleyenler, yüzeysel ve düşük istekli, beden gereksiz istemlerine bağlı kişiler olduklarından O'nun kutsallığını değerlendiremediler. Gururlu, bencil ya da hırslı kişi için Mesih'in güzelliği yoktur. Yalnız yüreği temiz olan, O'nu sever ve yüceltir. O'nu seven ve yücelten de O'nun gibi hor görülür.

53:3 hor görüldü: «Günahlıların kendisine böylesi karşı çıkmalarına katlanan İsa'yı düşünün» (Yuhanna 1:11; İbraniler 12:3).

İsa Mesih'in günlerinde Ferisilik egemendi. Törelere, resmi ayinlere, dış görünüşe, Tanrı'yla kutsal bir ilişkide bulunmaktan ve O'nun ruhsal niteliklerini yansıtmaktan çok daha önem taşıyordu. Yahudiler yasaları ve yazıları ezberleyebiliyordu, ama onların anlamını daha kavramamışlardı.

Kendilerini överek iyi işlerle doğru sayılabileceklerini ileri sürüyorlardı. İsa Mesih aracılığıyla doğru sayılmaları gerektiğini kesinlikle reddettiler. İsa Mesih şu açılardan hor görüldü:

1. Dünyada hor görülen İsrail ulusundandı.
2. Yoksul bir aileye doğdu (Luka 2:23-24, [Yoksullar kumru ya da güvercin sunardı]).
3. Büyüdüğü kent olan Nasıra'dan iyi bir şey gelmezmiş (Yuhanna 1:46).
4. Yaşadığı çağın toplumsal sorunlarını düzeltmek için ne siyasal ne de askersel bir çözüm sundu.
5. Bencil insanlar, tüm toplumsal sorunlar için hazır bir çözüm istediler.
Mesih, kişinin özyapısının Tanrı'nın kutsallığına uygun biçimde değişmesi gerektiğini öğretti. Bireylerin günahtan kurtularak değiştirilmesiyle toplumdaki sorunlar çözülür. İnsanlar kişisel sorumluluklarını kabul etmek istemediler.

acıları tanıması: Günah, insan soyuna ağır yaşam koşulları yükledi. («Ömrünün bütün günlerinde zahmetle [topraktan] yiyeceksin» [Tekvin 3:17]). İsa Mesih günahı bilmemesine karşın insanlar için günah sayılmakla birlikte (2. Korintliler 5:21) bu ağır yaşam koşullarına boyun eğdi. «Elemelerimizi O yükledi» (53:4); insanların acılarını Kendisi tanıdı (63:9; İbraniler 4:15).

İsa Mesih'in acıları tanıması uzun sürdü. İnsanlar çoğunlukla hoşlanmadıkları ilişkilerden kaçınır. Gençler baba evini bırakır. Evliler boşanır. İş ortakları anlaşmalarını bozarlar. İnsanın çatıştığı kişilerle yakından görüşmesi, çekilmez bir sıkıntı oluşturur. İsa Mesih, insanların yaptıkları gibi, acılardan uzak durmadı, onlardan kaçmaya çalışmadı. Her bir acı O'nun yakın dostuydu. Yaşamının son anlarına dek, O acı ilişkilerin tadını çıkarmaktan çekinmiyordu. Ancak o zaman «Tamamlandı» diyebilirdi (Yuhanna 19:30).

İsa Mesih'in çektiği acılar, tarih boyunca insanın kazanabildiği her ödülün daha onurluydu. Eksikliği olmayan Adam'ın anlama, sezme, duyma yeteneği sınırsızdı. Başka hiçbir kişinin duyamadığı gibi acıların derinliğine yılmadan katlandı. Çektiği acılar arasında şunlar var (53:4, «Elemelerimizi O yükledi» cümlesiyle ilgili nota da bakın):

1. Çoğu insan İsa Mesih'in öğretisini kabul etmedi (49:7; Mezmur 22:6).
2. O'nun öğrencileri öğretisini anlamadılar, dayanıklılık göstermediler ve O'nu terk ettiler (Yuhanna 6:66,70-71; 16:32).
3. İnsanlar O'nun kişiliğine değer vermediler.
  - a. Yahudiler Mesih İsa'ya «Sen Samiriyeli'sin ve cine tutulmuşsun demekte haklı değil miymişiz?» ve «O cinli, hem de deli» diyerek O'na sövmekten çekinmediler (Luka 11:14; Yuhanna 8:48; 10:20).
  - b. Hem Yahudiler hem de Romalılar O'nu yargılamakta saygısızlıkla davrandılar (Matta 26:67,68; 27:29-31,39-44; Markos 14:65; 15:18,19).
  - c. O'nu ölüm cezasıyla yargıladılar.

Mesih inanlısı kendini yoklamalıdır. Mesih'in acıları yüklendiği gibi Mesih inanlısı da ezilmeye hazır mı? Yürümesi gereken yol uzun ve çetin, yükü de ağır olabilir. Tanrı'nın adı yüceltilecek bir biçimde yükünü taşıyor mu, yoksa «öf pöf» diyerek ruhsal açıdan yitireceklerini önemsemeden hemen bir kaçış yolu arıyor mu?

elemeler adamı: İsa Mesih'in kederi, İncil sayfalarından okunur. Yaklaşık otuz yaşındayken elli yaşında olduğu sanılıyordu (Yuhanna 8:57). İnsanlarla paylaştığı acılar O'nun yüzüne bedenine izler bıraktı.

biz O'nu saymadık: Yargıç kim, yargılanan kimdir? Tanrı'yı aşağı görmeye, O'nda kötülük bulmaya hiç girilmez (Romalılar 9:20a).

53:4 acılarımız o taşıdı: (53:3'te «acıları tanımış» cümlesiyle ilgili nota bakın; Matta 8:14-17). Matta'da bu ayet hastalıklara uygulandı. Hastalık, günahın oluşturduğu bütün acılar arasında alınan bir örnek olarak değerlendirilmelidir. «Acılar»ın ilk anlamı, günahın gerektirdiği sonsuz ölüm yargısı ve gündelik yaşamda oluşturduğu köleliktir (Romalılar 8:1-4).

-ımız, -imiz, v.s: Dokuz ayet içinde (53:4-12) İsa Mesih'in bizim günahlarımız, halkın günahları için ezildiği önemle bildirilir. Zamirler özellikle vurgulanır. Mesih'in bütün insanların günahı için kurtulmalık olması, hem Eski Antlaşma'da hem de Yeni Antlaşma'da öğretilir (Matta 20:28; Yuhanna 11:50-52; Romalılar 3:25; 5:6-8; 8:3; 2. Korintliler 5:18-21; 8:9; Galatyalılar 3:13; Efesliler 1:7; 1. Petrus 2:24).

elemelerimizi O yükledi:

1. İsa Mesih Kendi üzüntülerinin acısını yükledi.
  - a. İnsanların günahından oluşan üzüntü
  - b. İnsanların ruhsal körlüğü (Matta 23:37)
  - c. İnsanların Tanrı'ya gösterdikleri saygısızlık (Markos 7:1-9)
  - ç. İnsanların O'nun acılarının kendileri için olduğunu anlamamaları
  - d. Ölümünden sonra bile özveriyle sağladığı sonsuz yaşamın hor görülmesi
2. İsa Mesih Kendisi'nden nefret edenlerin dilleriyle saldırılarını yükledi (Matta 10:25; 12:22-24; Markos 3:18; Yuhanna 8:41; 18:30).
3. Bedensel açıdan kötü davranışları yükledi (53:7; Yuhanna 19:1,2,16).
O'nun bir tek kemiği kırılmayacaktır (Çıkış 12:46; Sayılar 9:12; Mezmur 34:20; Yuhanna 19:36) yazıldıysa da dikenden tacını taşıyan başından çivilerin deldiği ayaklarına dek tüm bedeni yara bere doldu.
4. Adaletsizliğin yol açtığı elemi yükledi.
Hem Yahudi hem de Roma düzenine göre işleyen yargı kurulları İsa Mesih'in davasını gördü. Günümüzde batı dünyasının yasalarının temelleri bu iki yargı sistemine dayanır. Mesih İsa'nın tutuklanıp Hanna, Kayafa ve Yüksek Kurul tarafından sorguya çekilmesi Yahudiler'in mahkemelerinde oldu. Pilatus ve Hirodes'in önünde durduğunda Romalılar'ın yetkisine boyun eğdi.

Yahudiler'in yürüttükleri mahkeme şu noktalarda Yasa'ya aykırıydı (Greene, Oliver. The Gospel According to John, Cilt III, sayfa 233-252; Tenney, Merrill. Pictorial Bible Dictionary, sayfa 869-870):

- a. Yasa'ya aykırı olan kişi ve durumlar, Mesih İsa'nın tutuklanmasında etkili oldu (Matta 26:47,59).
- b. Resmi bir suçlama olmadığı için Mesih İsa'nın tutuklanması yasalara aykırıydı.
- c. Mesih İsa'nın geceleyin mahkemede yargılanması yasaya aykırıydı (Yuhanna 18:3,12,13,19-24,28).
- ç. Yasaya göre yeter sayı olarak mahkemede 23 yargıç hazır bulunmalıydı. Bunların olduğuna ilişkin kanıt yoktur.
- d. Aynı «suç» için dört ayrı mahkemenin önüne çıktı.
  - 1). Hanna'nın (Yuhanna 18:13-24)

- 2). Yahudiler'in
  - a). Geceleyin Kayafa ve İhtiyarlar ile Yüksek Kurul'un önünde yargılandı (Matta 26:57-68; Markos 14:53-65; Lukas 22:54-55,63-64; Yuhanna 18:28)
  - b). Gündüz Yahudiler'in Yüksek Kurulu önünde yargılandı (Matta 27:1,2; Markos 15:1; Luka 22:66-71; 23:11,2; Yuhanna 18:28)
- 3). Pilatus'un (Matta 27:11-26)
- 4). Hirodes'in (Luka 23:7-12)
- e. Yalancı tanıklar getirildi (Matta 26:59).
- f. Mahkeme kararı verilmeden önce, hatta hiç kimsenin tanıklığı duyulmadan önce Mesih İsa'ya verilecek yargı saptanmıştı (Matta 26:59; Markos 14:55). Yargıç tarafsız değildi ve davalıyı korumadı.
- g. Mahkemenin son gününde davalının suçlu olduğuna karar verilemezdi. Bunun için bir gün beklenmeliydi.
- ğ. Bir sanık kendi sözleriyle suçlu bulunamazdı. Buna karşın, yargıçlar Mesih İsa'yı suçlu çıkarmak amacıyla Kendi ağzından tanıklık arıyorlardı (Matta 26:63-66; Luka 22:67,70-71).
- h. Pilatus ve Hirodes'in Mesih İsa'yı suçsuz bulmalarına karşın, Pilatus O'nun kırbaçlanmasını buyurdu (Luka 23:14-16). Pilatus'un Mesih İsa'yla ilgili tüm yargıçlığı, Roma yasasının amacına ve özüne karşıydı.
- ı. Suçsuz olmasına karşın, Mesih İsa idam cezasına çarptırıldı (Yuhanna 18:38; 19:6,7,16). İsa'yı suçlu çıkarmak için hiçbir tanık bulunamadı (Yuhanna 8:46).

biz sandık ki O cezaya uğradı: Bu noktada insansal mantık ve anlayışın vardığı nokta, onun acınacak durumunu orataya koymaktadır (Luka 23:34; Haberciler'in İşleri 3:17; 1. Korintliler 2:8). Birçokları Mesih'in kendi günahının sonucu olarak acı çektiğine ilişkin doğru düşündüklerinden emindi. Bu yanlış varsayım acıklı bir sonuca ulaştı: İnsanlar Tanrı'yı çarmıha gerdiler. Mesih inanlısı da kendi mantığına güvenmesin; önyargılarla çarpılmış varsayımlarına göre sonuçlara varmasın; kendisinin haklı olduğunu hararetle savunmasın. Gerçeği saptamak için ölçüt, kişinin kısıtlı bilgisi değildir. Tek ölçüt Tanrı Sözü'dür. Mesih inanlısı insansal mantıktan üstün olan ruhsal gerçekleri öğrenmelidir. Düşüncelerini Kutsal Söz'le yenilemelidir (Romalılar 12:2).

biz sandık ki ... Allah tarafından vuruldu: (Mezmun 71:11). İsa Mesih Tanrı tarafından vurulduysa da, bunun nedeni Kendi günahı değil, insanların günahıydı (Yuhanna 8:46; 1. Petrus 2:22,24).

Günah ile acılar arasında bir bağlantı var mı? Kuşkusuz vardır!

1. Ademoğullarının hepsi günah yüzünden çeşit çeşit acı çeker.
2. İğrenç eylemlerde bulunanlar sık sık acı çekerek ölür (1. Krallar 21:23-26; 2. Krallar 9:30-37; Haberciler'in İşleri 12:23).
3. Ne var ki, ağır sıkıntı çeken herkesin ağır günah işleyenler olması gerekmez.
  - a. İsa Mesih bu düşüncenin oluşması tehlikesine ilişkin uyarıda bulundu (Luka 13:1-3).
  - b. Tanrı'ya en çok bağlı kişilerden bazıları acı çekti. Örneğin, Eyup ve İsa Mesih.

alçaltıldı: İsa Mesih günahlılar yerine alçaltılmak üzere gönüllü oldu (Yuhanna 19:10,11; Filipililer 2:6-8). Yeşaya, Tanrı'nın habercisi olmakta gösterdiği gönüllülükle İsa Mesih'i anımsatır (6:8). Tanrı'nın hizmetinde olan Mesih inanlısı gerekirse alçaltılmayı kabullenmelidir.

53:5 yaralandı: (Mezmun 22:16). Dört ayrı sözle bir gerçek --Mesih'in günahlılar için ezildiği -- vurgulanır.

1. Yaralandı.
2. Zedelendi.

İbranice'de eziyet --ölümle sonuçlanan eziyet-- için bundan daha güçlü bir sözcük yoktur.

3. Ceza O'nun üzerine indi.
4. Bereleriyle biz şifa bulduk.

selametimiz için olan ceza: Esenlik, Tanrı'yla doğru bir ilişkide bulunmaktan kaynaklanır. Kişinin kendisi bu esenliği elde edemez. Ama bu esenliğin insanlara sağlanmasını olanaklı kılan bedeli İsa Mesih ödedi. İnsanlar günahı yeğleyerek kendileriyle Tanrı arasındaki düşmanlığı, uçurumu oluşturdular. Bu düşmanlığı kaldıran bedeli Mesih üstlendi (Romalılar 5:1; «Yahudiler'le ulusları tek bedende haç aracılığıyla Tanrı'yla barıştırsın, düşmanlığı paramparça etsin» Efesliler 2:14-17; Koloseliler 1:20).

bereler: Mesih tokat yedi (Matta 26:67), kamışla vuruldu (Matta 27:30) ve kırbaçlandı (Matta 27:26). Bu darbelerin O'nda izler bıraktığına hiç kuşku yok. Ne var ki, bu bereler hiç kimseyi sağlığa kavuşturmadı. Ruhsal sağlığa kavuşturan bereler, Mesih'in çarmıhta edindiği berelerdir. Bu bereler, günahın oluşturduğu ruhsal bozukluğa çare sunar. Bu konu daha da yakından incelenirse, ruhsal sağlık sunan etken, Mesih'in haçta edindiği bereler de değildir, berelerini oluşturan olaydır: Tanrı İsa Mesih'i günahlılar için yargıladı, İsa da bu yargının tümünü çekerek günahın cezasını bütünüyle karşıladı. «Bereler» sözcüğü, İsa Mesih'in kurtuluşu sağlayan ölümünü anımsatır ve özetler. Ne var ki, simgeye değil, konunun özüne önem verilmelidir.

O'nun bereleriyle biz şifa bulduk: Günah kişinin canını, ruhunu yaralar, vicdanını nasırlaştırır. Bu ruhsal bozukluğun sonucu bedensel hastalık olabilir (33:24; Mezmun 103:3; Matta 9:2; Yuhanna 5:14; Yakup 5:15,16). Etken gūnahtır; etkenin sonuçlarından biri de hastalıktır.

İsa Mesih insanlardan cinleri kovduğu ve hastaları sağlığa kavuşturduğu zamanlardan birinde «Hastalıklarımızı O taşıdı, rahatsızlıklarımızı O yükledi» sözlerinin yerine geldiği yazılır (Matta 8:14-17). Ne var ki bu ayet, hastalığı günahın oluşturduğu bir sonuç olarak betimler. Günahın oluşturduğu başlıca etken, ruhsal çürüklüktür. İlk anlamda kavuşulacak sağlık, ruhsal sağlıktır (Mezmun 41:4). Tanrı'nın esiniyle Petrus bu ayeti şöyle açıklar: İsa Mesih'in ölümü, günahın borcunu karşıladı ve gücünü etkisiz kıldı. Eğer bir kişi Tanrı'nın tasarısına uyarak İsa Mesih aracılığıyla günahından bağışlanmayı kabul eder, doğruluğa uyarak yaşarsa ancak o zaman «O'nun bereleriyle şifa bulur» (1. Petrus 2:24).

Bu ayet insanların bedensel hastalıklardan sağlığa kavuşacağına ilişkin bir güvence olarak iletilmedi. Bu «vaat» göz önünde tutularak, «Tanrı mutlaka birini şu ya da bu rahatsızlıktan iyileştirmek zorundadır» diyerek Tanrı zorunlu kılınmaz. Tanrı her hastayı iyileştirmez. Pavlus Tanrı'dan iyileştirilmesini üç kez rica etmesine karşın, isteği kabul edilmedi, çünkü Tanrı'nın daha yüce bir amacı vardı: Kendi gücünü Pavlus'un güçsüzlüğünde açıklayacaktı (2. Korintliler 12:7-10). Timoteos da midesinden rahatsızdı (1. Timoteos 5:23). İsa Mesih tüm hastaları iyileştirdi diye yazılmamıştır (Markos 1:35-38; Lukas 4:42-43). Mesih inanlısı kendi rahatını ya da çıkarını aramadan, gerçeğin bildirisini doğru biçimde yorumlamayı öğrenmelidir (2. Timoteos 2:15).

53:6 hepimiz koyunlar gibi yolu şaşırdık:

1. Nereden sapıldı?
  - a. Tanrı'dan, O'nun öğretilerinden, O'nun yetkisinden sapıldı.
  - b. Doğruluktan, kutsallıktan sapıldı.
  - c. Esenlikten, ruhsal sevinçten sapıldı.
2. Nereye sapıldı?

Bir tek İsa Mesih dışında bütün ademoğulları günahlıdır ve Tanrı'dan uzaklaştılar (Mezmun 14:3; Romalılar 11:32; Galatyalılar 3:22). Bu uzaklaşma çeşitli yollarla belirlenir: Söz dinlemezlik, Tanrı'nın yetkisini tanımazlık, yasadışı, aşırı istekler, görevleri savaştırmalar, sorumlulukları ertelemeler, tanrısayar görünüşüne karşın boş törenler (1. Timoteos 3:5). Kısacası, ademoğlu Tanrı'nın istemine boyun eğeceği yerde kendi istemini yürütür.
3. Doğru yoldan sapmanın karşılığı (Romalılar 6:23a)
4. Sapılan yoldan dönme olanağı
  - a. Kişi kendiliğinden Tanrı'ya dönen yolu bulamaz (Mezmun 119:176; Romalılar 3:23; 1. Petrus 2:25). Bu durum onun aptal oluşundan değil, günahlı oluşundan kaynaklanır (59:2).
  - b. Tanrı'ya dönmek için tek çare, çarmıhta kurtulmalık olarak canını veren İsa Mesih'i kabul etmektir (Yuhanna 1:12; 3:16-18).

İsrail de ulus olarak yolunu şaşırmış koyunlar gibiydi (Hezekiel 34:5,6; Zekarya 10:2; Matta 9:36).

her birimiz kendi yoluna döndü: İnsanlar kendi haline bırakılan sürü gibi dağılır, doğru yoldan sapar. Ancak İsa Mesih'te güvenlik bulunur (1. Petrus 2:25).

Rab hepimizin fesadını O'nun üzerine koydu: Kendisinin hiç günahı olmadığı halde, İsa Mesih herkesin günahı için gönüllü olarak öldü (Yuhanna 1:29; Romalılar 5:16,17; 2. Korintliler 5:21; Galatyalılar 3:13). Günahın yargısı nasıl bütün insanları içeriyorsa, İsa Mesih de bütün insanlara Tanrı'yla barışma olanağı sunar (1. Yuhanna 2:2).

fesat: İbranice'de fesat için kullanılan sözcük «özdeşi olmama», «eşitsizlik» anlamına gelir. Ademoğlu dönem bir varlıktır, bir doğrultuda yürümez. O'nun bu niteliği yüreğinin günahlılığından oluşur.

1. Ademoğlunun günahlılığı Kutsal Yazı'da bildirilir (Romalılar 1:18-32; 2:12,17-24; 3:10-18,23). Günahlılar «yolu şaşırmış koyunlar» olarak betimlenir. Bu tanım, günahından arındırılmamış bireyin cahilliğini, söz dinlemezliğini, ölçsüz davranışlarını, çaresizliğini vurgular.

Ne yazık ki, birçokları

  - a. Kişisel suçunu kabul edecekleri yerde içinde yaşadıkları ortamı, ulusu, çağı suçlu bulur.
  - b. Günahı bir hastalık olarak görür.
  - c. Günahlı oluşlarının sonucunu düşünüp değerlendirmeyi erteler.
  - ç. Günahlılığının yargısını kendisinin yüklenilebileceğine inanır. Bunu düşünen kişi ne Tanrı'nın kutsallığını ne de kendi günahının ağırlığını anlamıştır.
2. Yargı dehşetine düşen uluslar ve bireyler kendi günahlılığını itiraf eder. Örneğin, Nineve (Yunus 3:5-9).

53:7 O'na kötü muameleler yaptılar: (Matta 27:11-44)

ağzını açmadı: Alçaltıldığı zaman İsa Mesih'in gösterdiği sabır, dayanma gücü belirlenir (Matta 26:62,63; 27:12-14; Markos 15:3-5; Yuhanna 19:9). O, yerildiği zaman alçakgönüllüydü (1. Petrus 2:23). Çetin zorluklar karşısında gözünü kırpmadan Babası'nın istemine son ayrıntısına dek uymaktan geri kalmadı (Mezmun 40:6-8; Yuhanna 6:38; İbraniler 10:7-10).

1. İsa Mesih'te katlanma ruhu görünür.
  - a. Somurtkan bir tavırla kişi boyun eğebilir. Ne var ki, bu tutum başkaldırma ve içerleme ruhunu örtemez.
  - b. İsa Mesih'in ruhu kırgınlık, gücenme, içerlemeden bütünüyle arıydı.
  - c. Babası'nın istemini yapmak O'nun için sevinçti (Yuhanna 4:34; İbraniler 10:7,9a).
2. Tanrı Mesih inanlısından şu nitelikleri bekler:
  - a. Tanrı'nın bilgeliğine sonsuz güvenmesini
    - 1). Hoş ve yarar sağlayan etkenleri şükranla kabul etmesini
    - 2). Duraksamadan Tanrı elinden zor durumları da kabul etmesini
    - 3). Tanrı'nın, onun yaşamına dokunan olaylara izin verdiğiğine güvenmesini, inanlıyı doğru gördüğü yoldan cennete götürmekte olduğuna inanmasını
  - b. İnsanlara sevecenlik ve anlayış göstermesini
    - 1). Öç ve gücenmeden uzak olmasını (Matta 5:45)
    - 2). İnsanları olumlu bir biçimde değerlendirmesini
    - 3). İnsanlar arasında esenlik koşullarını oluşturmaya çaba göstermesini
    - 4). Bağışlamak için çabuk davranmasını

boğazlanmaya götürülen kuzu gibi: (Haberciler'in İşleri 8:32-35). Yeremya (Yeremya 11:19) ve Davut (Mezmun 38:12,14; 39:9) kendileri için aynı benzetmeleri kullandılar. İkisi de İsa Mesih'in ilkörneğidir.

dilsiz duran: Hanna, Yüksek Kurul, Pilatus ve Hirodes tarafından soruşturulduğu zamanlarda İsa Mesih ya çok kısa yanıtlar verdi ya da hiçbir karşılık vermedi. Yanıt vermeyişi ya dinleyicilerini öfkeliendirdi ya da onları suçsuzluğuna inandırdı (Luka 23:14,15,47). İsa Mesih otuz üç yıl boyunca Tanrı'nın gerçek varlığını ve insanlara sunduğu kurtuluş tasarısını yaşamı, sözleri ve eylemleriyle bildirmişti. O'nun amaçları bütünüyle kalıcı olduğuna göre yaşamının son anlarında yeniden sözleriyle büyük ve etkili bir tanıklık etmesine gerek yoktu. Söylenmesi gereken bütün sözler söylenmişti, o ana dek yapılması gereken tüm görevler tamamlanmıştı. Konuşma değil, susma zamanıydı.

kuzu: Bir kuzu, herhangi bir kuzu değil, İbranice'de belirli tanım harfiyle «o» kuzu vurgulanır, O kurban kuzusu.

53:8 gaddarlıkla hükmolunarak: («Elemelerimizi O yükledi» cümlesiyle ilgili notu inceleyin, 53:4). İsa Mesih'e karşı sergilenen kıyıcı tavır, yasal yöntemler ardına saklandı.

kaldırıldı: Yahudiler arasında çarmıha germe, idam cezası olarak kullanılmamasına karşın, Mesih İsa'nın bu tür bir ölümle öleceği önceden bildiriliyordu.

O'nun zamanında yaşayanlar arasında kim düşündü: («biz sandık ki cezaya uğradı» cümlesiyle ilgili nota bakın, 53:4).

diriler arasından kesilip alınması: «Kesilip» sözcüğü ansızın ve zorlu bir ölümü vurgular (Daniel 9:26). İsa Mesih'in ölümü, yaşamının en verimli olabilecek dönemi için belirlendi. Hem bu gerçek, hem de O'nu ölüme gönderen zorbalık, yaşamına birden bire son verilmesini vurgular.

Kişinin bu dünyadaki yaşamı çok kısadır. Ne var ki, kısa oluşuna karşın her insana armağan edilen günler şu açılardan yeterlidir:

1. Tanınan zaman Tanrı'yla barışmaya yeter.
2. Tanınan zaman ruhsal bilgelikle donatılmaya yeter.
3. Tanınan zaman İsa Mesih'in benzerliğine değiştirilmeye yeter.
4. Tanınan zaman çevreyi Tanrı için etkilemeye yeter.

kavmım: (İbraniler 2:13). Konuşan ya Yâhve ya da Yeşaya olabilir. Ancak 53:11,12'den başlayarak Yahve'nin konuştuğuna kuşku yoktur.

53:9 haksızlık etmediği halde: İsa Mesih'in günahsızlığı Kutsal Yazı'nın tümünde açıklanır (2. Korintliler 5:21; 1. Petrus 2:20-22; 1. Yuhanna 3:5). İbraniler kitabının yazarı, Yeni Antlaşma'nın kalıcılığını ve Eski Antlaşma'daki töresel düzenlemenin geçiciliğini kanıtlamak için İsa Mesih'in günahsızlığını temel sav olarak sunar (İbraniler 7:26-28; 9:14). Mesih de Kendisinin günahsız olduğunu belirtti (Yuhanna 8:46). Mesih'ten başka hiç kimse günahsız olmadığına göre Yeşaya kitabının 53. bölümü yalnız ve yalnız İsa Mesih'i tanımlar.

kabrini kötülerin yanında yaptılar: Çarmıha gerilen kişiler genellikle çarmıhlarıyla birlikte öldükleri yere yakın bir yere gömülürlerdi. Yahudiler, Mesih İsa'nın onurlu bir biçimde gömülmeyecek oluşunu sağlama aldıklarını sandılar. O'nun utanılacak bir duruma düştüğünü düşünerek seviniyorlardı. Derken Arimatealı Yusuf, Pilatus'tan Mesih İsa'nın cesedini istemek yürekliliğini gösterdi. Daha önce Mesih İsa'nın yanına geceleyin gelmiş olan Nikodim, 6.000 ile 10.000 D.M. arasında bir değere sahip olan mür ve sarısabır özü karışımını getirerek İsa'nın cesedini mezara konmak üzere hazırlaması için Yusuf'a yardım etti. İkisi birlikte Yahudilerin gömme geleneğine göre İsa'nın cesedini baharatlarla keten bezlere sardı, onu hiç kullanılmamış bir mezara yatırdılar (Matta 27:57-60; Markos 15:42-46; Yuhanna 19:38-42).

ölümünde: İbranice, «ölümlerinde». Adem için «ölürken öldü» yazılır (İbranice, Tekvin 2:17). Bu anlatım Adem ve Havva'nın hem bedensel hem de ruhsal ölüm cezasıyla yargılandığını belirtir. İsa Mesih hem günahlılar için belirlenen bedensel ölüm hem de Tanrı Baba'nın O'na sırt çevirdiği saatlerde (Matta 27:46) ruhsal ölümü öldü.

zengin adamla beraberdi: (Matta 27:57-60).

53:10 O'nu ezmek Rabbe hoş göründü: İsa Mesih, cennetin günaha karşı kızgınlığına boynunu uzattı. Babası'nın, ağzına uzattığı acı kâsedden son damlayı içmeye kararlıydı (Matta 26:39; Yuhanna 6:38; 18:11; İbraniler 10:7,9). Bu korkunç olay yaklaşınca «diz çöküp dua etmeye koyuldu: «Ey Baba! Eğer istersen bu bardağı Ben'den uzaklaştır. Ama benim istemim değil, senin istemin uygulansın.» .... Yoğun acı duyarak daha içtenlikle duaya koyuldu. Teri iri kan damlaları gibi toprağa dökülüyordu» (Luka 22:41-44). Çarmıhtayken de İsa, can acısıyla «Tanrım, Tanrım, neden beni bıraktın?» diye bağırdı (Markos 15:34). Tanrı «Öz Oğlunu bile esirgeyemedi». İnsanların günahını ödemek için «O'nu hepimizin yararına sun»maktan daha başka adaletli bir çözüm bulamadı (Romalılar 8:32). Çoban koyunları için ölmeliydi (Zekarya 13:7; Matta 26:31; Markos 14:27).

Rabbe hoş göründü: Mesih'in acıları dünyanın kuruluşundan önce kararlaştırılmıştı (Haberciler'in İşleri 2:23). Tanrı Baba, derin bir kıvançla Oğlu'nun özverisine tanık oldu (Matta 3:17; 20:28). O'nun ölümüyle sayısız insanın Kendisiyle barışacağını sevinçle önceden gördü. Bu açıdan «O'nu ezmek Rabbe hoş göründü» denebilir.

O'nu eleme düşürdü: Devletlerin yargıları bazen çok ağırdır. Ne var ki, Tanrı'nın yetkin adaleti bir yargıya karar verirse ve O'nun gücü yargıyı yerine getirirse, bu son derece korkunç bir durumdur (Romalılar 4:25; 2. Korintliler 5:21; İbraniler 9:28; 1. Petrus 2:24; 3:18).

O'nun canı günah takdimesi edilince: Dünya kurulmadan önce İsa Mesih'in, günah tutsağı olan ademoğulları için kurtulmalık olarak öleceği kararlaştırılmıştı: «Suçsuz ve lekesiz kuzuyu andıran Mesih'in değerli kaniyle kurtuldunuz. O, dünyanın kuruluşundan önce bilinmişti» (1. Petrus 1:19,20; Romalılar 3:25; 1. Yuhanna 2:2; 4:10). İsa Mesih bu gerçeği öğrencilerine açıkça belirtiyordu (Matta 20:28).

zürriyetini görecek: Yahudiler, büyük aile sahibi olmayı ve uzun yıllar yaşayıp çocuklarının soyunu görmeyi büyük bir kutsama sayarlardı (Tekvin 12:2; 48:11; Tesniye 6:2; Mezmur 91:16; 127:5; 128:6; Süleyman'ın Meselleri 3:2; 17:6). Mesih İsa'nın kutsal soyu O'na iman edenlerdir (Matta 10:24; Yuhanna 21:4). Günahtan kurtulmuş canlar, «canının emeğinin semeresi»dir (53:11; Mezmur 2:8; 22:30; Yuhanna 17:6). Pavlus ve Yuhanna, Mesih için kazandıkları kişileri ruhsal çocukları olarak gördüler (1. Korintliler 4:15; Galatyalılar 4:19; Filemon 10; 1. Yuhanna 2:1,18,28; 3:7,18; 4:4; 5:21).

«Dirilerin diyarından kesilip alınması» (53:8) Mesih'in «soyunu göreceğini» olanaksız kılmış sanılır. Ne var ki, Mesih'in ölümden dirilmesi olanaksız görüneni olanaklı kılar (Romalılar 6:9; Vahiy 1:18).

ömrünün günlerini uzatacak: (Romalılar 6:9)

Rabbin muradı O'nun elinde ileri gidecek: Mesih İsa'nın «akıllıca davranacağı» bildirilmişti (52:13). Yeşaya bu gerçeği yeniden vurguladı: «Rabbin istemi O'nun elinde ileri gidecek» (53:10). Mesih, Tanrı'nın istemini eksiksizce tamamladı (Yuhanna 5:19,30; Galatyalılar 1:4). Hiçbir peygamber ne denli istekli olursa olsun, yine de Tanrı'nın istemini gerektiği gibi her ayrıntı tam olarak yerine getiremezdi. İsa Mesih hem Kendi kanını dökerek günahlıları Tanrı'yla barıştırdı hem de Tanrı'nın tasarladığı her konunun her ayrıntısına uyum sağladı. Onun için Tanrı «O'na her addan üstün olan adı bağışladı» ve «herşeyi ayakları altına bağımlı kıldı» (Efesliler 1:20-22; Filipililer 2:9,[6-11]; 1. Petrus 3:22).

53:11 canının emeği semeresini görecek ve doycak: Kutsal Yazı'da İsa Mesih'in acılarından söz edilince aynı zamanda O'nun yüceliği de bildirilir (49:4-8; 50:5-9; Luka 24:25-26; Romalılar 8:34; İbraniler 2:9; 1. Petrus 1:11). Mesih İsa'nın emeğinin ürününe «doyması», egemenliği sırasında doruk noktasına ulaşacaktır (2:2-4). Yine de İsa Mesih'in, bu dünyada bulunduğu sürece sevinç kaynakları vardı:

1. Babası'yla kesilmeyen paydaşlığı (Yuhanna 17:21)
2. Zayıflıkları ve eksikliklerine karşın kimi öğrencilerinin O'na derin bağlılığı (Yuhanna 6:68-69)
3. Sağlığa kavuşturduğu insanların iyilikbilirliği (Luka 8:38) ve günahtan kurtardığı kişilerin sevgisi

4. Dünyaya gelmesinin bütün amaçlarını tamamlamasından kaynaklanan doygunluk (Yuhanna 17:4)
5. Alçalması ve ölümü aracılığıyla kutsallığın kötülüğü yeneceğine ilişkin güvence (Yuhanna 12:24,32; 1. Korintliler 15:20-27a, 57)

kulum: (42:1; 52:13)

bir çoklarını kendi bilgisiyle salih kılacak: İsa Mesih O'na iman edenleri Kendi bilgisiyle doğru kılacaktır. Bu durum şöyle gerçekleşecek: Mesih inanlısı yalnızca dürüst ve ahlak kurallarına uygun davranan bir kişi olarak görülmez (Filipililer 3:9). İsa Mesih'i kişisel Kurtarıcısı olarak kabul ettiği andan başlayarak Tanrı'nın doğruluğuyla da donatılır (2. Korintliler 5:21; Filipililer 3:9; [sayfa 2'de, «Günahlı insan Tanrı'nın huzuruna çıkamaz» notuyla ilgili ayetleri de inceleyin]). Tanrı, Mesih inanlısını O'nun doğruluğuyla giyinmiş olarak görür (Romalılar 4:11,22-24; 5:19). Cennetsel açıdan Mesih inanlısının durumu budur. Yersel açıdan da her Mesih inanlısı gündelik yaşamda bu göksel gerçeğe uymayı öğrenmelidir. Nasıl? Kutsal Söz'ün (Mesih'in «Kendi bilgisi»nin) aracılığıyla Mesih'i tanımakla ve öğretisini kavradıkça uygulamakla (Yuhanna 17:3; Filipililer 3:10; Mezmur 119:9; 2. Korintliler 6:14-18; 7:1; Efesliler 5:26-27; 1. Petrus 1:15,16; 1. Yuhanna 3:3). İnsanlar yerine çarmıha Gerilen'e en uygun armağan, çarmıha gerilmiş bir yürektir (Markos 8:34-35; Galatyalılar 2:20).

... fesatlarını Kendisi yüklenecek: İsa Mesih'ten başka hiç kimse bir başkasının günahını taşıyamaz (Hezekiel 18:20; Matta 20:28; Romalılar 8:3). «Bizleri sevene, kanıyla günahlarımızdan özgür ederek Tanrı ve Babası için bizleri bir rahipler krallığı kılan İsa Mesih'e, O'na çağlar çağınca yücelik ve güçlü egemenlik olsun!» (Yahuda 25; Vahiy 1:5).

53:12 bundan dolayı büyüklerle beraber: «Birçoklarının ... fesatlarını Kendisi yüklen»diği (53:11) -- yeniden vurgulanmalı! -- İsa Mesih Kendi kanını dökerek hem günahlıları Tanrı'yla barıştırdı hem de Tanrı'nın tasarladığı her ayrıntıya uyum sağladı. Bunun için Tanrı «O'na her addan üstün olan adı bağışladı» ve herşeyi ayakları altına bağımlı kıldı (Efesliler 1:20-22; Filipililer 2:9,[6-11]; 1. Petrus 3:22).

pay vereceğim: Mesih'in payı nedir?

1. Yüce adı ve Babası'yla paylaştığı yücelik («büyüklerle beraber» cümlesiyle ilgili nota bakın [53:12]; 9:6)
2. Günahattan kurtulmuş canlar: «Canının emeği semerisini görecek». Mesih İsa'nın kutsal soyu O'na iman edenlerdir (Mezmur 2:8; 22:30; Yuhanna 17:6).
3. Evrensel egemenlik (1. Korintliler 15:24,25,27,28; Efesliler 1:20-22; Koloseliler 2:15)

çapul malı: (Mezmur 22:18; Yuhanna 19:23,24)

canını ölüme döktü: Mesih, dökülen sunu gibi canını insanların günahı için döktü (Sayılar 28:7-10,14-15; Mezmur 22:14). Canın kanda bulunduğu inanılırdı. İsa Mesih kanını dökerken canını da döktü (Levililer 17:11, Romalılar 3:25).

günahkarlarla sayıldı: İsa Mesih katilden daha aşağı bir haydut olarak görüldüğü için (Matta 26:65; 27:63), Barabas özgür bırakılırken O çarmıhta ölmeye mahkum edildi (Tesniye 21:23; Markos 15:9-15; Yuhanna 18:38-40). İki haydutun arasında çarmıha gerildi (Matta 27:38; Markos 15:27,28; Luka 22:37; 23:32). Hatta tüm yaşamında günahlılarla bir sayıldı: Sabat gününü

(Yahudiler'in tasarladıkları gibi) tutmamakla (Matta 12:1,2), içkiciler, vergiciler ve günahlılarla dost olmakla (Matta 9:10-11; Luka 7:34) suçlandı.

Yasa'yı Bildiren ve tüm insanların Hakimi Olan'ın günahlılarla bir sayılması çok göz alıcıdır. Bundan şu gerçekler öğrenilir:

1. Doğru bir adam, doğru olmasına karşın suçlanabilir.
2. Kişinin doğruluğu, kötülük olarak anlaşılabilir.

Örneğin İsa Mesih, gerçeğe tanıklık ederek Kendisi'nin Tanrı olduğunu söylediği zaman Yahudiler'e göre Tanrı'ya sövüyordu. Eğer kişiliğini yalanlasaydı, Yahudiler'e göre Tanrı'ya sövmüş olmazdı.

3. Haksız yerde suçlanmış bir kişi şu gerçeklerle avuntu bulur:

- a. Vicdanı onu suçlamaz.
- b. Mesih İsa'nın yanlış yerde suçlanmasından pay aldığını bilerek sevinebilir.
- c. Mesih İsa'nın yardımına ve güçlendirmesine güvenebilir (2. Timoteos 4:16,17).

çoğunun suçunu da o taşıdı: (53:6,11'i karşılaştırın; İbraniler 9:28a)

günahkarları için şefaatt etti: Mesih İsa'nın düşmanları için olan duası (Luka 23:34), bir öç çağrısı değil, Tanrı'nın günahlılara acıması için bir yakarmaydı. İsa Mesih çarmıhta başladığı aracılığı bu çağda cennette de sürdürmektedir (İbraniler 4:15,16; 7:25; 9:24; 1. Yuhanna 2:1). Tanrı önünde günahlıların savucusu olması, günahlılarla bir sayılmasından doğan bir sonuçtur.